

LEGAL ALERT

VÝBĚR Z PRÁVNÍCH AKTUALIT

září 2024

Změny zákoníku práce účinné od 1. 8. 2024 a od 1. 1. 2025

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „Zákoník práce“) postihly k začátku srpna opět některé změny. Jedná se např. o změnu valorizačního mechanismu, postupu při uzavírání kolektivních smluv či úpravu minimální mzdy a zaručeného platu. Novinkou je též příplatek za zvýšenou zátěž zaměstnance ve zdravotnictví.

Zaměstnavatel od 1. 8. 2024 již není nadále povinen připravovat písemný rozvrh čerpání dovolené (tak, jak mu ukládal § 217 odst. 1 Zákoníku práce).

Od 1. 1. 2025 bude mít i zaměstnanec nepracující na home office možnost (po písemné dohodě se zaměstnavatelem) si sám rozvrhnout pracovní dobu. Též nebude hrát roli, zda se jedná o zaměstnance v pracovním poměru nebo pracujícího na základě některé z dohod (DPP či DPČ). Ujednání o rozvrhování pracovní doby zaměstnancem bude možné kdykoliv zrušit, a to ať už na základě dohody mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem nebo prostřednictvím výpovědi (s výpovědní dobou 15 dnů), kterou budou moci strany podat i bez uvedení důvodu.

Náležitá péče podniků v oblasti udržitelnosti – přijatá směrnice a dopad německého zákona na české subjekty

V dubnu tohoto roku došlo k přijetí unijní směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti, známé též pod zkratkou CSDDD (neboli „Corporate Sustainability Due Diligence Directive“). Na konci července 2024 směrnice vstoupila v platnost, a ČR má tak nyní 2 roky na to, aby obsah směrnice transponovala do svého právního řádu.

Směrnice CSDDD zakotvuje povinnosti větším společnostem ohledně skutečných a potenciálních nepříznivých dopadů v oblasti lidských práv a životního prostředí, souvisejících jak s jejich vlastním provozem, provozem jejich dceřiných společností, tak též i s provozem jejich obchodních partnerů v řetězcích činností společností.

Jde zejména o snahu EU zabránit podporování společností ze třetích zemí (tedy mimo EU), které za účelem dosažení nižších nákladů na výrobu využívají dětské práce, vykořisťují pracovníky či nadměrně poškozují životní prostředí. Dané společnosti budou také muset zavést transformační plán pro zmírňování změny klimatu. Obchodní model a strategie společností mají být slučitelné s přechodem na udržitelné hospodářství a snahou o omezení globálního oteplování nad 1,5 °C (jak stanovuje Pařížská dohoda).

Tyto povinnosti se budou týkat společností (založených v souladu s právními předpisy některého členského státu EU) s více než 1000 zaměstnanci a čistým celosvětovým obratem přesahujícím 450 mil. eur. Dále budou tyto povinnosti dopadat též na společnosti ze třetích zemí (tedy založené mimo EU), a to za předpokladu, že budou splňovat podmínky uvedené v čl. 2 odst. 2 této směrnice. Bude se jednat např. o společnosti, které na území EU dosáhly čistého obratu více než 450 mil. eur.

Změny v oblasti kybernetické bezpečnosti

Na konci července vláda představila v podobě nového zákona návrh novely zákona o kybernetické bezpečnosti. Jedná se o reakci na tzv. **směrnici NIS II**. Lhůta pro transpozici této směrnice do vnitrostátních právních řádů uplyne 18.

října 2024, je tedy možné očekávat jistý spěch ohledně jejího přijetí v parlamentu.

Hlavním účelem této úpravy je především chránit tzv. „regulované služby“, jejichž narušení by mohlo mít dopad na zabezpečení důležitých společenských nebo ekonomických činností či bezpečnost v ČR. Jedná se např. o odvětví energetiky, chemického průmyslu, finančního trhu či zdravotnictví.

Nová úprava by měla přinést například:

- 1) rozšíření počtu povinných osob (rozšířením regulovaných odvětví a rozšířením stávajících regulovaných odvětví o nové regulované služby),
- 2) změnu způsobu identifikace povinných osob,
- 3) doplnění nových požadavků na zavádění bezpečnostních opatření a proces hlášení kybernetických bezpečnostních incidentů,
- 4) větší odpovědnost vrcholného vedení za zajišťování kybernetické bezpečnosti či
- 5) zvýšení pokut a nové formy správního trestání.

Vládní návrh též zpracovává mechanismus prověřování bezpečnosti dodavatelského řetězce.

Regulované osoby budou pro účely zákona rozdělovány do 2 skupin. V režimu vyšších povinností budou poskytovatelé regulované služby, kteří jsou ekonomicky, společensky nebo bezpečnostně značně významní pro ČR. Ostatní poskytovatelé budou spadat do režimu nižších povinností.

V souvislosti s tím je třeba zmínit i tzv. **nařízení DORA**, které bylo též přijato na konci roku 2022 a které se v nemálo oblastech překrývá s obsahem směrnice NIS II.

Zvláště na pozoru by tak mělo být finanční odvětví. Nařízení DORA (= o digitální provozní odolnosti finančního sektoru) bude účinné již od 17. ledna 2025. Toto nařízení, jenž sleduje shodný účel jako

směrnice NIS II, bude svou působností dopadat na téměř všechny finanční subjekty (úvěrové instituce, pojišťovny, investiční společnosti či poskytovatele nabízející služby spojené s kryptoaktivy).

Unijní úprava usiluje o zajištění komplexní digitální provozní odolnosti finančních subjektů v EU. Významněji se to však dotkne těch subjektů, kterým v rámci současného zajištění kybernetické bezpečnosti nebylo ukládáno přesříliš povinností (například pojišťovny).

Zaváděné povinnosti zahrnují například proces hlášení incidentů, zavedení interních systémů řízení rizik třetích stran či pravidla pro zavedení programů preventivního testování digitální provozní odolnosti. Výše jmenované povinnosti (a mnohé další) by měly dopadat na všechny finanční subjekty jednotně. Rozdíl bude spočívat zejména v rozsahu plnění (rozdílení podle velikosti daných subjektů, povahy a složitosti poskytovaných služeb či jejich celkové rizikovitosti).

Je možné při určení obsahu kupní smlouvy soudem přihlídnout k tvrzeným investicím vedlejších účastníků do nemovitých věcí?

Nejvyšší soud na tuto otázku odpověděl záporně. V projednávané věci se jednalo o situaci, kdy byla realitní kancelář (zastupující prodávajícího nemovité věci) uzavřena smlouva o smlouvě budoucí kupní. (Budoucí) kupující v návaznosti na to (a v souladu s ujednáním ve smlouvě) vyzvala prodávající (nyní žalovanou) k uzavření realizační kupní smlouvy. Žalovaná však takto neučinila. Naopak, umožnila vedlejším účastníkům, aby v předmětné nemovitosti bydlely, přičemž ty poté dále investovaly do oprav a úprav nemovitých věcí.

Žalovaná následně v řízení před soudem o určení obsahu kupní smlouvy požadovala, aby tato obsahovala vypořádání daných investic třetích osob, které byly uskutečněny až poté, co žalovaná

nesplnila závazek uzavřít na výzvu realizační smlouvu.

Nejvyšší soud plně souhlasil s odůvodněním odvolacího soudu, tedy že při určení obsahu realizační (kupní) smlouvy nelze přihlídnout k tvrzeným investicím vedlejších účastnic do nemovitých věcí. Z ustanovení § 1787 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku vyplývá, že pro určení obsahu kupní smlouvy jsou zejména rozhodující okolnosti, které panovaly v době, kdy byla smlouva o smlouvě budoucí uzavřena. Za situace, kdy žalovaná nesplnila závazek přijmout návrh na uzavření smlouvy (vycházející z toho, na čem se dohodla se žalobkyní ve smlouvě o smlouvě budoucí) a následně umožnila nemovité věci užívat a opravovat třetími osobami, je podle Nejvyššího soudu vyloučené, aby z tohoto nepoctivého jednání těžila. Takto vynaložené náklady jistě nemohou jít k tíži

žalobkyně (kupující) a není tak důvod k nim přihlížet při určení obsahu realizační smlouvy.

(dle rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Cdo 2889/2023)

V případě jakýchkoliv dotazů nebo potřeby konzultace se na nás, prosím, neváhejte obrátit prostřednictvím e-mailové adresy info@sirokyzrzavecky.cz.

Tento dokument je možné užít pouze pro osobní potřebu. Jakékoliv užití tohoto dokumentu k jinému než zmíněnému účelu včetně převzetí, šíření či dalšího zpřístupňování je bez souhlasu společnosti ŠIROKÝ ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o. („SZ“) zakázáno. Užitím tohoto dokumentu nevzniká mezi uživatelem a SZ žádný právní vztah, a zejména uživateli nevzniká žádné právo vůči SZ, vyplývající z užití tohoto dokumentu. Nabízení tohoto dokumentu k využití široké veřejnosti nepředstavuje poskytnutí právní rady ve smyslu zákona o advokacii. SZ není odpovědná za využití tohoto dokumentu bez její přímé asistence a revize konečného obsahu. Informace zde uvedené nejsou vyčerpávající, a proto nemohou být považovány za poskytnutí specifické právní rady.